

Malmens friskola AB (556552-8022)
tony.omalm@malmgruppen.se

2022-11-14

1 (5)

Dnr SI 2020:8002

Uppföljningsbeslut

efter kvalitetsgranskning av läsfrämjande arbete i
grundskolan – med särskilt fokus på
undervisningen i svenska i årskurs 4–6 vid Malmens
friskola i Gällivare kommun med Malmens friskola
AB som huvudman

Bakgrund

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av det läsfrämjande arbetet i grundskolan – med särskilt fokus på undervisningen i svenska i årskurs 4–6 vid Malmens friskola. Granskningen genomfördes under hösten 2021.

Vid granskningen bedömde Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom två utvecklingsområden som har angivits i beslut den 10 mars 2022, dnr SI 2020:8002.

Skolinspektionen begärde att huvudmannen för Malmens friskola senast den 9 september 2022 skulle redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. Malmens friskola AB har inkommit med en sådan redovisning den 8 september 2022.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Bedömningsområde 2: Skolans övergripande läsfrämjande arbete

Huvudmannen har i sin redovisning visat att rektorn med personal har vidtagit vissa åtgärder samt påbörjat och planerat för att vidta ytterligare åtgärder. Huvudmannen behöver dock följa upp att skolan köper in böcker och tidskrifter till det egna skolbiblioteket så att detta bibliotek kan utgöra en viktig resurs i det läsfrämjande arbetet.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Motivering

Bedömningsområde 2: Skolans övergripande läsfrämjande arbete

Skolinspektionen bedömde att utvecklingsarbeten behövde inledas inom följande områden:

- Skolan behöver utveckla arbetet för att främja elevernas intresse för läsning och utveckling av goda läsvanor så att det blir metodiskt och långsiktigt. I detta arbete behöver rektorn aktivt verka för att samverkan och kunskapsspridning sker kring det läsfrämjande arbetet. Rektorn behöver också initiera och leda ett

arbete för att skapa fysiska och sociala miljöer i skolan som stimulerar elevernas intresse för läsning. Vidare behöver huvudmannen följa upp förutsättningarna för att skolbiblioteket ska kunna utgöra en viktig resurs och användas i det läsfrämjande arbetet.

- Rektorn tillsammans med personalen behöver utveckla arbetet med att följa upp och analysera mönster och skillnader i elevernas läsintresse och läsvanor. Rektorn med personal behöver därefter vid behov genomföra insatser för att möta identifierade mönster och skillnader vad gäller läsintresse och läsvanor på den egna skolan.

Skolinspektionen bedömer att rektorn med personal har vidtagit flera åtgärder och planerat för ytterligare åtgärder i avsikt att höja kvaliteten i skolans övergripande läsfrämjande arbete. Såväl de vidtagna som planerade åtgärderna ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vilket arbete som behövs för att höja kvaliteten inom området.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har initierat ett arbete för samverkan kring det läsfrämjande arbetet genom att införa en ny rutin på de veckovisa mötestiderna, där lärare uppmuntras till att dela med sig av sina erfarenheter kring läsintresse och läsvanor.

Av redovisningen framgår att rektorn har initierat ett arbete med att skapa fysiska och sociala miljöer i skolan som stimulerar elevernas intresse för läsning. Skolan har bland annat utsett läsambassadörer i varje klass och arrangerat bokseminarier. Lärarna ska också individanpassa läsläxorna för eleverna med tydlig information till vårdnadshavare, för att bidra till ökad medvetenhet om läsningens betydelse. Som ett led i att främja läsmiljön har grupprum och klassrum dekorerats i samverkan med elever.

I redovisningen framkommer också att skolan har vidtagit vissa åtgärder för att skolbiblioteket i större utsträckning ska utgöra en resurs i det läsfrämjande arbetet. För att främja elevers läsintresse och läsvanor har skolan infört rutiner för att öka elevernas delaktighet i valet av vilka böcker och tidskrifter som ska köpas in till skolans bibliotek. Vidare har skolan upprättat fasta tider och rutiner för när eleverna kan besöka det kommunala biblioteket.

Vidare framgår av redovisningen att åtgärder vidtagits så att rektorn med personal i högre grad följer upp och analyserar mönster i elevernas intresse och läsvanor. De nya rutinerna innefattar specifika frågor kring läsvanor och läsintresse vid utvecklingssamtal och inskrivningssamtal. Utifrån dessa samtal upprättas personliga mål för elevernas läsning, som mentorerna löpande följer upp. Eleverna har utöver detta fått svara på en enkät med självskattning avseende läsvanor och läsintresse. En sammanställning av dessa resultat har sedan redovisats till lärarna.

Enligt huvudmannen har de läsfrämjande aktiviteterna förts in i ett årshjul, för att underlätta uppföljningsarbetet, vilket även delges vårdnadshavare. Rektorn genomför sedan, i mitten av terminen, en särskild uppföljning där åtgärder och effekter utvärderas. Effekterna ligger därefter till grund för vilka åtgärder som ska öka i frekvens och om nyttigkomna åtgärder behöver sättas in.

Vidare planerar rektorn att skolan ska uppmärksamma särskilda läsrelaterade händelser, samt att bjuda in föreläsare till skolan eller genomföra inspirerande besök i avsikt att främja arbetet med läsintresse och läsvanor. Rektorn kommer också arbeta med utvecklingsinsatser för personal samt metoder för screening av läsförmåga tillsammans med utvald personal.

Av redovisningen framgår att de genomförda satsningarna har resulterat i en ökad medvetenhet hos personalen kring betydelsen av att stimulera elevernas läsintresse och goda läsvanor. På längre sikt förväntas insatserna leda till en ökad medvetenhet även hos vårdnadshavarna. De förväntade effekterna av arbetet är att eleverna får förbättrade läsvanor och att detta i förlängningen också medför mer positiva studieresultat generellt.

Enligt redovisningen har eleverna gjorts delaktiga genom muntlig redovisning av skolans samtliga genomförda och planerade åtgärder. Eleverna har även varit delaktiga vid utsmyckning av läsmiljö och vid framtagandet av läsambassadörer. Aktiviteterna och tydlig information kring läsläxor har också kommunicerats till vårdnadshavare.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Stina Johansson

I handläggningen har även Roger Persson, föredragande, och Lena Johansson, utredare, medverkat.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
<https://skolinspektionen.se/aktuellt/granskningar-pa-gang/lasframjande-arbete-i-grundskolan/>

Bilaga 1: Författningsstöd

Bedömningsområde 2: Skolans övergripande läsfrämjande arbete

Författningsstöd

Av läroplanen för grundskolan framgår att utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för skolans verksamhet. Alla som arbetar i skolan ska samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Lärarna ska stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan.¹ Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn har ansvaret för skolans resultat.²

Av skollagen framgår att det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas.³ Rektorn ansvarar för att planering, uppföljning och utvecklingen av utbildningen genomförs på skolenhetsnivå.⁴ Av skollagen framgår vidare att utbildningen inom hela skolväsendet ska främja en livslång lust att lära. Alla barn och elever ska få den ledning och stimulans som de behöver för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt de nationella målen. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.⁵ Enligt läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet ska skolan aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling.⁶

¹ Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. 2.2 Kunskaper. Riktlinjer.

² Ibid. 2.8. Rektorns ansvar.

³ 2 kap. 9§ skollagen.

⁴ 4 kap. 4 § skollagen.

⁵ 1 kap. 4 § samt 3 kap. 2 § skollagen (2010:800).

⁶ Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. 1. Skolans värdegrund och uppdrag. En likvärdig utbildning.